

בדיקת מח עצם Aspiration/Biopsy Bone Marrow

בדיקת מח עצם

מח עצם היא רקמה רכה הממוקמת בחלק הספוגי של העצם והיא אחראית על תהליך ייצור והתמיינות של תאי דם. רקמה זו מכילה כדוריות דם אדומות, תאי דם לבנים וטסיות בשלבי הבשלה שונים. מח העצם נמצא בחלק הפנימי של עצם האגן, חוליות הגב ובמרבית העצמות הארוכות בגוף. בעת ביצוע בדיקת מח עצם, נלקחת דגימה לצורך בחינת תפקוד רקמת מח העצם ו/או מעורבות של מח העצם במחלות דם, מחלות ממאירות או מחלות אחרות ימים שני סוגי בדיקות:

- **אספירציה:** שאיבה של נוזל מח עצם.
- **ביופסיה:** לקיחת דגימה של רקמה ממח העצם.

ההחלטה על סוג הבדיקה מתקבלת בהתאם לצרכים הרפואיים ובהתאם להנחיית הרופא המטפל.

הכנה לבדיקה

- הבדיקה מתבצעת במחלקה/ אשפוז יום המטו-אונקולוגית ילדים.
- יש להביא טופס 17 - התחייבות לפי הנחיית מזכירות אשפוז יום.
- יש להגיע בשעה 8:30 עם מלווה.
- הבדיקה מתבצעת בהרדמה מלאה ולכן יש להקפיד על **צום** לפי ההנחיות הבאות:
 - מזון מוצק - 6 שעות טרם הבדיקה.
 - פורמולה/ תמ"ל - 4 שעות טרם הבדיקה.
 - חלב אם - 3 שעות טרם הבדיקה.
- מים צלולים - מותרת שתית מים או תה ממותק עד שעה טרם הבדיקה.
- יש לדווח לצוות הרפואי והסיעודי במידה שהילד נוטל תרופות נגד קרישת דם כגון: Clexane, Coumadin.
- חשוב להקפיד להתרחץ ערב לפני או בבוקר יום הבדיקה.

טרם הבדיקה

הבדיקה מבוצעת על ידי צוות רב תחומי: אחות, רופא.ה המטו-אונקולוג, צוות חלומות - רופא.ה מרדים.ה ואחות הרדמות. הבדיקה נעשית תחת הרדמה מלאה כך שילדכם ישן ולא ירגיש כאב במהלכה. לפני ביצוע הבדיקה תתבקשו לחתום על טופס הסכמה בפני הרופא.ה המטפל.ת והמרדים.ה. בשלב זה, הרופא יסביר לכם על מהלך הבדיקה ויענה על שאלותיכם.

מהלך הבדיקה

בשלב הראשון, מוחדר לילד עירוי לווריד לצורך לקיחת בדיקות דם, מתן נוזלים, מתן משככי כאב וחומרי הרדמה. כאשר הילד מורדם, תתבקשו לצאת מהחדר עד לסיום הבדיקה. במהלך הבדיקה הילד ישכב על צדו, ולאחר חיטוי והרדמה מקומית באזור הדקירה, תוחדר מחט לתוך מח העצם ותילקח הדגימה. בסיום הבדיקה האזור ייחבש כדי למנוע דימום מאזור הדקירה. הבדיקה נמשכת כחצי שעה.

*במידה שההורים גרושים חשוב לידע את הצוות מראש.

בתום הבדיקה

בסיום הבדיקה תוכלו להיכנס לחדר ולשהות לצד ילדכם.
לאחר התעוררות מלאה ניתן לתת לילד לשתות בהדרגה ובהמשך לאכול.
תיתכן תחושת אי נוחות באזור הדקירה והיא תחלוף לאחר מספר ימים.
אם יופיעו כאבים במהלך שהותכם בבית ניתן לתת לילד משככי כאב לפי הנחיית הרופא.ה המטפל.ת.
יש להימנע מביצוע פעילות גופנית מאומצת במשך 24 שעות מתום הבדיקה.
בערב הבדיקה ניתן להסיר את התחבושת מאזור הדקירה. לאחר מכן ניתן להתקלח כרגיל.

מתי לפנות לעזרה רפואית

- דימום בלתי פוסק באזור הבדיקה
- אודם מקומי, נפיחות או כאב חזק באזור הבדיקה
- הפרשה מוגלתית מאזור הבדיקה

תוצאות הבדיקה

הדגימות שנלקחו נשלחות למעבדות שונות (חלקן אף מחוץ לבית החולים),
התשובות יתקבלו במהלך שבוע-שבועיים מביצוע הבדיקה וינתנו על ידי הרופא.ה המטפל.ת.

רפואה שלמה

צוות המטו-אונקולוגית ילדים

אימונוגלובולינים IVIG

IVIG

אימונוגלובולינים (IG) - תמיסה המכילה נוגדנים אנושיים אשר מספקים לגוף הגנה חיסון. התמיסה ניתנת למטופלים IVIG אשר זקוקים לחיזוק מערכת החיסון. הנוגדנים הם חלבונים שמפקים מדמם של אלפי תורמים לאחר שעברו בדיקות למניעה של העברת וירוסים.

באילו מקרים ניתן הטיפול ב-IVIG

1. במקרים בהם מערכת החיסון ירודה והגוף אינו מייצר מספיק נוגדנים, ה-IVIG מספק נוגדנים הנותנים הגנה במשך מספר שבועות ועוזרים לגוף להילחם במגוון גדול של זיהומים.
2. במצבים אוטואימוניים בהם מערכת החיסון תוקפת את הגוף. האבחנות השכיחות הן:
 - טרומבוציטופניה אוטואימונית (ITP) - הרס של טסיות הדם על ידי המערכת החיסונית
 - אנמיה המולטית אוטואימונית - הרס של כדוריות דם אדומות על ידי המערכת החיסוניתמתן נוגדנים המצויים בתמיסת IVIG מונעת ממערכת החיסון לתקוף את הטסיות ואת כדוריות הדם האדומות ותורמת לעלייתם.

אופן מתן IVIG

התכשיר ניתן דרך הוריד (IV) ומכאן שמו IVIG. זמן המתן אורך מספר שעות. קצב מתן הטיפול עולה בהדרגה עד להגעתו לקצב הרצוי בהתאם לסוג התכשיר ומשקל הילד. בכל עליית קצב ימדדו סימנים חיוניים: לחץ דם, דופק וחום. הכנה לטיפול ומניעת תופעות לוואי יינתנו התרופות: אקמול, תרופות למניעת אלרגיה וסטרואידים. בסיום מתן התרופה הילד יישאר להשגחה למשך כחצי שעה.

תופעות לוואי ממתן IVIG

לעיתים נצפות תופעות כגון: כאבי ראש, צמרמורת, חום, פריחה, ירידת לחץ דם, בחילות, כאבי גב ומפרקים. התופעות משתפרות עם הקטנת קצב מתן התרופה. במידת הצורך יינתן טיפול תרופתי נוסף. במקרים נדירים עלולה להתפתח תופעה אלרגית חריפה והטיפול יופסק. בכל תלונה או שינוי במצב הילד יש לדווח לצוות המטפל.

אספקה וקבלת הטיפול

התרופה מסופקת על ידי קופות החולים לאחר המלצת רופא. המטולוג ית מטפל. יש להביא את התרופה עמכם ולהצטייד בטופס 17 לאשפוז יום.

עירוי ברזל Venofer

ברזל

ברזל הוא מינרל חיוני לתפקוד התקין של הגוף והוא מצוי בכדוריות הדם האדומות. הברזל משתתף בתהליך העברת חמצן אל רקמות הגוף במחזור הדם. כמו כן הוא חיוני לאנזימים ולחלבונים שונים הקשורים לשמירת הבריאות התקינה של הגוף ובבקרה של גדילה והתמיינות של תאי הגוף. מחסור בברזל נגרם מסיבות רבות ומגוונות. כאשר רמת הברזל בגוף נמוכה, מתפתחת אנמיה ופוחתת אספקת החמצן לרקמות. במצב זה עלולים לסבול מתופעות הפוגעות בבריאות ובאיכות החיים כגון: חולשה ועייפות, חיוורון, קוצר נשימה, דפיקות לב מואצות, נשירת שיער מוגברת וקשיי ריכוז וזיכרון.

אופן מתן Venofer

Venofer הוא תכשיר ברזל תוך-ורידני הניתן בסדרה של מספר טיפולים. המינון ותדירות המתן נקבעים על ידי הרופא. המטפלת, על פי חומרת האנמיה וצרכי המטופל. Venofer עוקף את מערכת העיכול ומספק ברזל ישירות לזרם הדם, לכן תחילת ההשפעה מהירה ומטופלים חווים שיפור בתסמינים תוך מספר ימים מתחילת הטיפול. משך מתן התרופה ייקבע על פי מינון הברזל שניתן. לפני ובסיום המתן ימדדו סימנים חיוניים: לחץ דם, דופק וחום. **בסיום מתן התרופה הילד יישאר להשגחה למשך כחצי שעה.**

תופעות לוואי ממתן Venofer

לרוב, תופעות הלוואי הן קלות וחולפות כגון: כאבי ראש, סחרחורת, בחילות, ירידה בלחץ הדם, פריחה, סומק בפנים והתכווצות שרירים. במקרים נדירים עלולה להתפתח תופעה אלרגית חריפה והטיפול יופסק. במידת הצורך תינתן תרופה למניעת אלרגיה. **בכל תלונה או שינוי במצב הילד יש לדווח לצוות המטפל.**

קבלת הטיפול

התרופה ניתנת במסגרת אשפוז יום המטולוגי, עליכם להצטייד בטופס 17 על פי הנחיית מזכירות האשפוז.

רפואה שלמה
צוות המטו-אונקולוגית ילדים

טיגואנין - Thioguanine (LANVIS)

Thioguanine

תרופה כימותרפית המשמשת לטיפול בלוקמיה לימפוציטית חריפה (ALL). התרופה ניתנת בשלב הטיפול האינטנסיבי (רה-אינדוקציה). טיגואנין משתייכת לקבוצת חומרים הנקראים אנטי-מטאבוליטים, הפוגעים בתאים הסרטניים על ידי הפרעה למחזור החיים של התא.

Thioguanine מתן

התרופה מגיעה בטבליות של 40 mg וניתנת דרך הפה. מינון התרופה יקבע על ידי הרופא. המטפל. ת. בעת מתן התרופה יש לעטות כפפות על מנת להימנע ממגע ישיר עם העור. התרופה נספגת בצורה יעילה כאשר היא ניתנת על קיבה ריקה, לכן יש ליטול את התרופה בערב, שעותיים לאחר הארוחה. בשעותיים אלו ניתן לשתות מים או נוזל צלול (למשל מיץ תפוחים). *חשוב לתת את התרופה בשעה קבועה כדי לשמור על רמה קבועה בדם.

Thioguanine בילד שאינו בולע כדורים

- יש לעטות כפפות ומסכה
- להמיס את הכדור במעט מים
- ניתן להוסיף כמות קטנה מאד (לא יותר מכפית אחת) של סירופ בטעם פטל
- לזרוע שילדך לוקח את כל התערובת.
- *בתינוקות חשוב לטפל בהפרשות (שתן, צואה וקיא) בכפפות על מנת להישמר מפני מגע עם חומר ציטוטוקסי.

אחסון התרופה

יש לאחסן את התרופה באריזתה המקורית, במקום יבש וקריר (לא במקרר).

תופעות לוואי

- ירידה זמנית בספירות הדם
- ירידה בכדוריות האדומות העלולה לגרום לאנמיה אשר באה לידי ביטוי בעייפות וחולשה
- ירידה בטסיות הדם - קיים סיכון לשטפי דם
- ירידה בכדוריות הדם הלבנות - אשר עלולה לגרום לדיכוי מערכת החיסון וסיכוי מוגבר לזיהומים
- תופעות לוואי נוספות: פריחה, חוסר תאבון, בחילות, הקאות ושלשולים, עלייה באנזימי כבד שעלולה לגרום לצהבת ולרעילות בכבד
- נטילת התרופה עלולה לגרום לרגישות לאור השמש, שבאה לידי ביטוי כפריחה או כשינוי בגוון העור. יש להימנע מחשיפה ישירה לשמש עד כמה שאפשר, לכסות את העור ולהשתמש בקרם עם מקדם הגנה גבוה
- במידה ומופיעים אחד מהסימנים הבאים: חום 38 מעלות ומעלה, שטפי דם, דימומים בלתי מוסברים, תחושת כללית לא טובה, עייפות וחולשה ניכרת יש לפנות בהקדם לרופא. המטפל. ת.

* במהלך הטיפול תגיעו למעקב שגרתי במרפאה לצורך בדיקות דם ובדיקת רופא.ה.

רפואה שלמה

צוות המטו-אונקולוגית ילדים

בדיקת ניקור מותני - I.T, L.P

ניקור מותני

מערכת העצבים המרכזית כוללת את המוח ואת חוט השדרה. נוזל המוח, מקיף את המוח ואת חוט השדרה ומשמש הן כבלם זעזועים של רקמת המוח העדינה והן כנוזל המזין את רקמת המוח. בבדיקת ניקור מותני מוציאים דגימה מנוזל המוחי-שדרתי (CSF). בדיקת הנוזל מאפשרת אבחון של: זיהומים, דלקת בקרום המוח, דימום תוך-מוחי, מחלות ממאירות ומחלות אחרות של מערכת העצבים המרכזית. LP - Lumbar Puncture - לקיחת דגימה מנוזל עמוד השדרה. IT - Intratecal Chemoterapy - הזרקת כימותרפיה לנוזל השדרה על פי פרוטוקול טיפולי. הנוזל נשלח למעבדה לביצוע:

- בדיקת כימיה - רמות חלבון וסוכר
- מיקרוביולוגיה- תרביות
- וציטולוגיה - נוכחות תאים בנוזל השדרה

הכנה לבדיקה

- הבדיקה מתבצעת במחלקה/ אשפוז יום המטו-אונקולוגית ילדים
- יש להביא טופס 17 - התחייבות לפי הנחיית מזכירות אשפוז יום
- יש להגיע בשעה 8:30 עם מלווה.
- הבדיקה מתבצעת בהרדמה מלאה ולכן יש להקפיד על **צום** לפי ההנחיות הבאות:
 - מזון מוצק - 6 שעות טרם הבדיקה
 - פורמולה/ תמ"ל - 4 שעות טרם הבדיקה
 - חלב אם - 3 שעות טרם הבדיקה
 - מים צלולים - מותרת שתית מים או תה ממותק עד שעה טרם הבדיקה.
- יש לדווח לצוות הרפואי והסיעודי במידה שהילד נוטל תרופות נגד קרישת דם כגון: Clexan, Coumadin.
- חשוב להקפיד להתרחץ ערב לפני או בבוקר יום הבדיקה

טרם הבדיקה

הבדיקה מבוצעת על ידי צוות רב-תחומי: אחות, רופא.ה המטו-אונקולוגית ו'צוות חלומות' - רופא.ה מרדים.ה ואחות. הרדמות. הבדיקה נעשית תחת הרדמה מלאה כך שילדכם ישן ולא ירגיש כאב במהלכה. לפני ביצוע הבדיקה תתבקשו לחתום על טופס הסכמה בפני הרופא.ה המטפל.ה והרופא.ה המרדים.ה. בשלב זה, תקבלו הסבר מהרופא.ה על מהלך הבדיקה וינתן מענה לשאלותיכם.

***במידה שההורים גרושים חשוב לידע את הצוות מראש.**

מהלך הבדיקה

בשלב הראשון - מוחדר לילד עירווי לווריד לצורך לקיחת בדיקות דם, מתן נוזלים, מתן משככי כאב וחומרי הרדמה. במי⁵ יש צנתר מרכזי ניתן להשתמש בו. כאשר הילד מורדם, תתבקשו לצאת מהחדר עד לסיום הבדיקה. במהלך הבדיקה ילדכם ישכב על הצד בתנוחה עוברית, אזור הבדיקה יעבור חיטוי ומחט תוחדר באזור שבין החוליות המותניות. לאחר החדרת המחט, נלקחות דגימות מהנוזל במספר מבחנות ונשלחות לבדיקת מעבדה. במתן טיפול IT - Intratecal Chemoterapy, תוזרק תרופה כימותרפית לנוזל השדרה בהתאם לפרוטוקול הטיפול. לאחר ההזרקה הילד ישכב במשך שעה כשראשו נטוי מטה על מנת שהחומר יחדור דרך נוזל השדרה למח. הבדיקה אורכת כחצי שעה.

בתום הבדיקה

בסיום הבדיקה תוכלו להיכנס לחדר ולשהות לצד ילדכם. לאחר התעוררות מלאה ניתן לתת לילד לשתות בהדרגה ובהמשך לאכול. ייתכנו הופעת תסמינים של כאבי ראש וכאבי גב. במידה שתסמינים אלו מופיעים יש לדווח לצוות המטפל, לדאוג למנוחת הילד על ידי שכיבה במיטה, להקפיד על שתייה מרובה ומתן משככי כאבים לפי הצורך. תסמינים אלו יכולים להימשך עד שבועיים. יש להימנע מביצוע פעילות גופנית מאומצת במשך 24 שעות מתום הבדיקה. בערב הבדיקה ניתן להסיר את התחבושת מאזור הדקירה. לאחר מכן ניתן להתקלח כרגיל.

מתי לפנות לעזרה רפואית?

- כאב ראש ו/או גב חזקים ובלתי פוסקים
- כאבים חריגים, דימום או דליפה של נוזל השדרה מאזור הדקירה
- תחושת נימול, חולשה או חוסר תחושה של הרגל- מופיע במקרים נדירים

רפואה שלמה
צוות המטו-אונקולוגית ילדים

חומצה רטינואית - Isotretinoin

איזוטרטינואין (Isotretinoin) היא תרופה הדומה במבנה הכימי לוויטמין A ונמכרת בישראל תחת השמות המסחריים רואקוטן וקוירטן - התרופה נועדה לטיפול באקנה. איזוטרטינואין ניתנת לילדים חולי סרטן מסוג נירובלסטומה בסיכון גבוה. התרופה גורמת להבשלת תאי הסרטן והפיכתם לתאים רגילים.

אופן מתן איזוטרטינואין

ישנן קפסולות במינון של 10 מ"ג, 20 מ"ג, 40 מ"ג וניתנת דרך הפה. המינון נקבע על ידי הרופא. המטפלת. יש ליטול את הקפסולה בשלמותה עם כוס מים **ולא** ביחד עם האוכל. חשוב לתת את התרופה בשעה קבועה כדי לשמור על רמה קבועה בדם. התרופה ניתנת במשך 6 חודשים ב-6 מחזורים. כל מחזור נמשך 14 יום ויש ליטול את התרופה פעמיים ביום בוקר וערב. בין מחזור למחזור יש הפסקה של 14 יום. מטופלים שמקבלים שילוב של אימונותרפיה עם דינוטוקסימאב בטא, הטיפול ניתן אחרי הנוגדן. פני המתן ובזמן המתן יש לבצע בדיקות דם, שתן, בדיקת שלמות העור ומעקב רופא.ה. במידה שניתנת קרינה ממוקדת, הטיפול יתחיל שבועיים מסיום הקרינה.

אופן מתן התרופה בתינוקות או בילדים שאינם בולעים כדורים

- יש לשים את הקפסולה במים חמים למספר שניות.
- לדקור את האמפולה במחט ולשאוב את התוכן השומני למזרק.
- לשפוך את התוכן על כפית יוגורט או גלידה ולבלוע. לחלופין ניתן לשפוך את התוכן לתוך 5-30 מ"ל חלב חם או פורמולה להזנה תינוקות ולערבב.
- לוודא שילדך לוקח את התערובת.

אחסון התרופה

יש לאחסן את התרופה באריזתה המקורית, בארון במקום יבש וקריר בטמפרטורת החדר והרחק מאור.

תופעות לוואי ממתן איזוטרטינואין

השימוש באיזוטרטינואין עלול לגרום לתופעות לוואי, בדרך כלל תופעות הלוואי דועכות בהדרגה או מפסיקות לאחר סיום הטיפול.

- עיניים וראש - יובש וגירוי בעיניים, דלקת עיניים ולחמית, כאבי ראש וסחרחורת, דמם מהאף.
- עור - יובש וקילוף בעור, יובש וקילוף בשפתיים, אודם בעור בעיקר בפנים, נשירת שיער.
- שרירים ורקמות חיבור - כאבי פרקים, כאבי שרירים, כאבי גב.
- מערכת עצבים - במקרים נדירים יכולים להופיע שינויים במצב הרוח ודכאון.

***יש לדווח לרופא על כל שינוי ובמיוחד על תסמינים כגון: הצהבת העור או החלק הלבן של העיניים, שתן כהה, עייפות קיצונית, כאבי בטן, בחילות או הקאות. סימנים אלו עלולים להעיד על נזק בכבד.**

חשוב לדעת

- התרופה גורמת לרגישות לשמש, גם חשיפה קצרה עלולה לגרום לכוויות שמש ולכתמים על העור. לכן יש להימנע וחשיפה לשמש, חובה למרוח קרם הגנה (לפחות 15spf), ללבוש בגדים ארוכים ולחבוש כובע.
- מומלץ להשתמש בקרם לחות לעור ולשפתיים.
- מומלץ להשתמש בטיפות לסיכוך העיניים כדי להקל על היובש בעיניים.
- יש להימנע מחשיפה למוצרים המכילים ויטמין A.
- יש להימנע מפעילות גופנית מאומצת
- במהלך הטיפול תגיעו למעקב שגרתי במרפאה לצורך ביצוע בדיקות דם לתפקודי כבד וכליה, ספירת דם ובדיקת רופא.ה.

רפואה שלמה
צוות המטו-אונקולוגית ילדים

טמודל - Temodal, Temozolomide

Temodal

טמודל היא תרופה כימותרפית הניתנת לטיפול בסוגים מסוימים של מחלת הסרטן, כגון: סרקומה וגידולי מח ממאירים. התרופה משתייכת לקבוצת חומרים הנקראים אלקילטורים הפוגעים בתהליך שכפול התא הסרטני.

אופן מתן Temodal

התרופה ניתנת במתן פומי (דרך הפה).

Temodal זמינה בסירופ או בכמוסות במינון של 5 מ"ג או 20 מ"ג או 100 מ"ג - המינון נקבע על פי המלצת הרופא.ה.

- יש לבלוע את הכמוסות בשלמותן עם הרבה מים.
- בעת מתן התרופה יש לעטות כפפות על מנת להימנע ממגע ישיר עם העור
- חשוב לתת את התרופה בשעה קבועה כדי לשמור על רמה קבועה בדם
- בתינוקות חשוב לטפל בהפרשות (שתן, צואה וקיא) בכפפות, על מנת להישמר מפני מגע עם חומר ציטוטוקסי

אחסון התרופה

- כמוסות טמודל - יש לאחסן את התרופה באריזתה המקורית, במקום יבש וקריר בטמפרטורת החדר
- סירופ טמודל - יש לאחסן במקרר

תופעות לוואי ממתן Temodal

- ירידה זמנית בספירות הדם
- ירידה בכדוריות האדומות העלולה לגרום לאנמיה הבאה לידי ביטוי בעייפות וחולשה
- ירידה בטסיות הדם - קיים סיכון לשטפי דם
- ירידה בכדוריות הדם הלבנות - העלולה לגרום לירידה במערכת החיסון וסיכוי מוגבר לזיהומים
- תופעות לוואי נוספות: פריחה, חוסר תיאבון, בחילות, הקאות, שלשולים, עצירות, עלייה בתפקודי כבד, רעילות לכבד, צהבת ונשירת שיער
- נטילת התרופה עלולה לגרום לרגישות לאור השמש, שבאה לידי ביטוי כפריחה או כשינוי בגוון העור. יש להימנע מחשיפה ישירה לשמש, לחבוש כובע, לכסות את העור ולהשתמש בקרם עם מקדם הגנה גבוה
- *אם מופיעים אחד מהסימנים הבאים: חום 38 מעלות ומעלה, שטפי דם, דימומים בלתי מוסברים, תחושת כללית רעה, עייפות וחולשה ניכרת יש לפנות בהקדם לרופא.ה המטפל.ת.
- *במהלך הטיפול תגיעו למעקב שגרתי במרפאה לשם ביצוע בדיקות דם ובדיקת רופא.ה.

רפואה שלמה
צוות המטו-אונקולוגית ילדים

Anti D Rho (D) Immune Globulin

Anti D

Anti D הוא חיסון שמופק מתאי פלסמה אנושיים ומכיל נוגדנים ספציפיים מסוג אימונוגלובולין G. התרופה ניתנת כטיפול למניעת התפתחות נוגדנים לכדוריות דם אדומות מסוג Rh חיובי אצל אנשים עם סוג Rh שלילי. בנוסף, ניתן לחולים עם ITP (Immune thrombocytopenic purpura) כקו טיפול ראשוני בשילוב עם סטרואידים ו/או אימונוגלובולינים.

אופן מתן Anti D

Anti D ניתן בזריקה לתוך השריר או בעירו ורידי על פי החלטת הרופא. המטפל. ת. כאשר הטיפול ניתן ל-ITP, תינתן התרופה בעירו לתוך הוריד. לפני מתן התרופה, החולה יקבל נוזלים ותרופות הכנה - אקמול וסטרואידים למניעת הופעת אלרגיה. בסיום הטיפול ילדך יישאר להשגחה למשך כחצי שעה.

אחסון התרופה

יש לאחסן את התרופה באריזתה המקורית במקרר בטמפרטורה של 2-8 מעלות צלזיוס.

תופעות לוואי ממתן Anti D

כמו בכל תרופה, מתן Anti D עלול לגרום לתופעות לוואי בחלק מהמשתמשים: עליית חום, סומק בפנים, כאבי ראש, סחרחורת, עלייה בלחץ הדם, כאבי בטן ופגיעה בכליות.

אספקה וקבלת הטיפול

התרופה מסופקת על ידי קופות החולים לאחר המלצת רופא. המטולוג. ית מטפל. ת. עליך להביא את התרופה ולהצטייד בטופס 17 לאשפוז יום.

רפואה שלמה
צוות המטו-אונקולוגית ילדים

Nplate (Romiplostim)

Nplate

חלבון מהונדס המגרה את מח העצם ליצירת טסיות והפחתת הרס הטסיות בטחול, ובכך מעלה משמעותית את מספר הטסיות בדם. הטיפול ניתן לחולים עם (Immune thrombocytopenic purpura) שספירת הטסיות בדם נמוכה מ-30,000.

אופן מתן Nplate

Nplate ניתן בזריקה תת-עורית אחת לשבוע. במהלך הטיפול תילקח ספירת דם פעם בשבוע, על מנת לעקוב אחר רמת הטסיות בדם וקביעת מינון מתאים של התרופה.

אחסון התרופה

יש לאחסן את התרופה באריזתה המקורית במקרר בטמפרטורה של 2-8 מעלות צלזיוס. במידה שהתרופה דוללה יש לאחסן במקרר עד 24 שעות.

תופעות לוואי ממתן Nplate

תופעות הלוואי בטיפול עם Nplate הן: עליית חום, כאבי ראש, סחרחורת, כאבי בטן, שלשולים, כאבי שרירים, נימול בידיים וברגליים ואדמומיות באזור ההזרקה.

רפואה שלמה

צוות המטו-אונקולוגית ילדים

Resprim (Trimethoprim - sulfamethoxazole)

מהו Resprim?

תכשיר אנטי בקטריאלי הנועד לטיפול בזיהומים בדרכי השתן, דרכי הנשימה ומערכת העיכול. רספרים מכיל שילוב של שני סוגי אנטיביוטיקה, שניהם ממשפחת הסולפה: Sulfamethoxazole ו-Trimethoprim. בזמן קבלת טיפולים כימותרפיים מערכת החיסון עלולה להיחלש וקיימת רגישות גבוהה לזיהומים. מתן רספרים במינון מניעתי, מסייע למנוע זיהום על ידי חיידק הנקרא Pneumocystis Carini הגורם לדלקת ריאות ולסיבוכים. **קיימת חשיבות רבה לנטילת הטיפול ברספרים בכדי להימנע מסיבוכים ומדלקת ריאות קשה.**

אופן מתן רספרים

התרופה ניתנת דרך הפה ומגיעה בטבליות או תרחיף. יש לנער היטב את התרחיף לפני השימוש ולהשתמש בו עד חודש מיום הפתיחה. יש ליטול את התרופה בוקר וערב פעמיים בשבוע בלבד לפני, ביחד או אחרי אוכל. *חשוב להקפיד על שתיה מרובה.

אחסון התרופה

יש לאחסן את התרופה באריזתה המקורית, בארון במקום יבש וקריר בטמפרטורת החדר והרחק מאור.

תופעות לוואי ממתן רספרים

שלשולים, בחילות, הקאות, כאבי בטן, פריחה, רגישות לשמש. חשוב לדווח לרופא.ה על תופעות הלוואי. נטילת התרופה עלולה לגרום לרגישות יתר לשמש, שבאה לידי ביטוי כפריחה או כשינוי בגוון העור. יש להימנע מחשיפה ישירה לשמש - ללבוש בגדים ארוכים, לחבוש כובע ולהשתמש בקרם הגנה.

רפואה שלמה
צוות המטו-אונקולוגית ילדים

מבטרה - Mabthera (Rituximab)

Mabthera

תרופה ביולוגית ממוקדת מטרה המשמשת לטיפול בגידולים המטולוגיים ובמחלות אוטואימוניות מסוימות.

מבטרה ניתנת כטיפול יחידני או בשילוב עם כימותרפיה לטיפול במצבים הבאים:

- לימפומה שאינה הודג'קין
- טרומבוציטופניה אוטואימונית (ITP)
- מחלת השתל כנגד המאחסן (GVHD)

תופעות לוואי ממתן Mabthera

- מרבית תופעות הלוואי מתרחשות במתן הראשון של התרופה.
- תופעות לוואי בטווח המיידי בזמן קבלת התרופה - יתכנו תופעות אלרגיות כגון: גרד, פריחה, סומק בפנים, ירידה או עליה בלחץ דם, חום וצמרמורות, תחושת מחנק או קוצר נשימה.
- תופעות לוואי בטווח הארוך - עליה באנזימי כבד, ירידה במספר הנוגדנים בגוף ונטיית יתר לזיהומים.
- על מנת למזער את תופעות הלוואי יינתנו תרופות הכנה טרם מתן התכשיר: אקמול, תרופות למניעת אלרגיה וסטרואידים.

אופן מתן מבטרה

- תכשיר ניתן בהזלפה איטית לתוך הוריד במסגרת אשפוז יום המטו-אונקולוגית ילדים.
- משך מתן התרופה תלוי במינון ולרוב נמשך מספר שעות.
- בסיום מתן התרופה הילד יישאר להשגחה למשך שעה.
- **בכל תלונה או שינוי במצב הילד יש לדווח לצוות המטפל.**

*יש להצטייד בטופס 17 לפי הנחיית מזכירות אשפוז יום.

רפואה שלמה
צוות המטו-אונקולוגית ילדים

מפקט - Mepact (Mifamurtide)

Mepact (Mifamurtide)

תרופה הניתנת כחלק מפרוטוקול הטיפול באוסטאוסרקומה (סרטן העצמות) ללא גרורות. מטרת הטיפול במפקט היא להשמיד שאריות תאים סרטניים ולהפחית את הסיכון לחזרת מחלה בריאות. המרכיב הפעיל של התרופה הוא מיפמורטיד (Mifamurtide) מולקולה סינתטית המדמה מרכיב בדופן התא של חיידקים. מיפמורטיד נקשר לתאי חיסון מסוג מאקרופגים (תאים בולעניים) ומשפעל אותם כנגד תאים סרטניים. תאי מערכת החיסון המשופעלים מזהים תאים סרטניים המגיעים לריאות וקוטלים אותם וכך מפחיתים היארעות גרורות בריאות.

מתי משלבים את הטיפול במפקט?

את הטיפול במפקט מתחילים לאחר הניתוח שבו הוסר הגידול בשלמותו ובהתאם למצב המטופל. ת על פי החלטת הרופא. המטפל. ת. הטיפול ניתן באופן רציף בשילוב הטיפול הכימותרפי. משך הטיפול הוא כ-36 שבועות, סך הכל 48 מנות מפקט.

- ב-12 השבועות הראשונים הטיפול ניתן פעמיים בשבוע
- ב-24 השבועות הבאים הטיפול ניתן פעם בשבוע

תופעות לוואי

עקב הפעלת מערכת החיסון, עלולות להיות תופעות לוואי בדרגת חומרה קלה או בינונית. מרבית תופעות הלוואי מתרחשות במועדי המתן הראשונים של התרופה וחולפים. על מנת למזער את תופעות הלוואי יינתנו תרופות הכנה טרם מתן המפקט ובסיום המתן. תופעות לוואי שכיחות: חום, רעד, צמרמורות, עייפות, תשישות, חולשה ואי נוחות כללית, בחילות ו/או הקאות, כאבי ראש, סחרחורות, כאבי שרירים ו/או פרקים, חיוורון, תחושת קור, עלייה בדופק הלב, שיעול, וקוצר נשימה.

אופן מתן מפקט

הטיפול ניתן בבית החולים במסגרת אשפוז יום. התרופה ניתנת דרך עירו מרכזי, בסיום מתן התרופה הילד יישאר להשגחה למשך שעה וחצי. **בכל תלונה או שינוי במצב הילד יש לדווח לצוות המטפל.**

מתי לפנות לעזרה רפואית

אם מופיעים אחד מהסימנים הבאים:

חום, צמרמורת, קושי בנשימה, צפצופים, פריחה, אי נוחות בקיבה או כל תופעה אחרת חדשה שאינה מוכרת לכם.

רפואה שלמה
צוות המטו-אונקולוגית ילדים

עירוי ברזל - Ferinject

ברזל

ברזל הוא מינרל חיוני לתפקוד התקין של הגוף שנמצא בכדוריות הדם האדומות. הברזל משתתף בתהליך העברת חמצן אל רקמות הגוף במחזור הדם. כמו כן הוא חיוני לאנזימים ולחלבונים שונים הקשורים לשמירת הבריאות התקינה של הגוף ובבקרה של גדילה והתמיינות של תאי הגוף. מחסור בברזל נגרם מסיבות רבות ומגוונות. כאשר רמת הברזל בגוף נמוכה, מתפתחת אנמיה ופוחתת אספקת החמצן לרקמות. במצב זה עלולים לסבול מתופעות הפוגעות בבריאות ובאיכות החיים כגון: חולשה ועייפות, חיוורון, קוצר נשימה, דפיקות לב מואצות, נשירת שיער מוגברת וקשיי ריכוז וזיכרון.

אופן מתן Ferinject

Ferinject הוא תכשיר ברזל הניתן דרך הוריד בסדרה של 1-2 טיפולים. המינון ותדירות המתן נקבעים על ידי הרופא. המטפל.ת, על פי חומרת האנמיה וצרכי המטופל.ת. Ferinject עוקף את מערכת העיכול ומספק ברזל ישירות לזרם הדם, לכן תחילת ההשפעה מהירה ומטופלים חווים שיפור בתסמינים תוך מספר ימים מתחילת הטיפול. משך מתן התרופה ייקבע על פי מינון הברזל שניתן. לפני ובסיום המתן ימדדו סימנים חיוניים: לחץ דם, דופק וחום.

בסיום מתן התרופה הילד יישאר להשגחה למשך חצי שעה.

תופעות לוואי

לרוב, תופעות הלוואי הן קלות וחולפות כגון: כאבי ראש, סחרחורת, בחילות, ירידה בלחץ הדם, פריחה, סומק בפנים והתכווצות שרירים. במקרים נדירים עלולה להתפתח תופעה אלרגית חריפה והטיפול יופסק. במידת הצורך תינתן תרופה למניעת אלרגיה.

בכל תלונה או שינוי במצב הילד יש לדווח לצוות המטפל.

קבלת הטיפול

התרופה מסופקת על ידי קופות החולים לאחר המלצת רופא.ה המטולוג.ית. עליכם להביא את התרופה עמכם ולהצטייד בטופס 17 על פי הנחיית מזכירות האשפוז יום.

רפואה שלמה
צוות המטו-אונקולוגית ילדים

פורינטול - Purinethol (6MP)

פורינטול - Purinethol, (המכונה גם 6MP), היא תרופה כימותרפית המשמשת לטיפול בלוקמיה לימפוציטית חריפה (ALL). התרופה ניתנת בשלב הטיפול האינטנסיבי ובשלב הטיפול האחזקתי, משתייכת לקבוצת חומרים הנקראים אנטי-מטאבוליטים הפוגעים בתאים הסרטניים על ידי הפרעה למחזור החיים של התא.

אופן מתן Purinethol

התרופה מגיעה בטבליות במינון של 50 mg וניתנת דרך הפה. המינון יקבע על ידי הרופא. המטפל. ת. בעת מתן התרופה יש לעטות כפפות על מנת להימנע ממגע ישיר עם העור. התרופה נספגת בצורה יעילה כאשר היא ניתנת על קיבה ריקה, לכן יש ליטול את התרופה בערב, שעותיים לאחר הארוחה. במהלך שעותיים אלו ניתן לשתות מים או נוזל צלול (למשל מיץ תפוחים). חשוב לתת את התרופה בשעה קבועה כדי לשמור על רמה קבועה בדם.

מוצרי חלב מקטינים את ספיגת התרופה בדם לכן יש להימנע ממתן חלב ומוצריו שעותיים לפני נטילת התרופה ושעותיים לאחר מכן.

מתן פורינטול בילד שאינו בולע כדורים

- יש לעטות כפפות ומסכה
 - להמיס את הכדור במעט מים
 - לערבב את האבקה עם כמות קטנה מאוד (לא יותר מכפית אחת) מים או סירופ בטעם פטל
 - לוודא שילדך לוקח את כל התערובת
- בתינוקות חשוב לטפל בהפרשות (שתן, צואה וקיא) בכפפות כדי להגן על עצמכם מפני מגע עם חומר ציטוטוקסי.

אחסון התרופה

יש לאחסן את התרופה במיכל המקורי, במקום יבש וקריר (לא במקרר).

תופעות לוואי ממתן Purinethol

- ירידה זמנית בספירות הדם
- ירידה בכדוריות האדומות העלולה לגרום לאנמיה הבאה לידי ביטוי בעייפות וחולשה
- ירידה בטסיות הדם - קיים סיכון לשטפי דם
- ירידה בכדוריות הדם הלבנות - העלולה לגרום לדיכוי במערכת החיסון וסיכוי מוגבר לזיהומים
- תופעות לוואי נוספות: פריחה, חוסר תאבון, בחילות, הקאות שלשולים, עלייה באנזימי כבד, רגישות לאור השמש וירידה ברמת הסוכר בדם. ירידה ברמת הסוכר בדם מתרחשת לרוב בשעות הבוקר המוקדמות לאחר נטילת התרופה בלילה. על מנת למנוע את ירידת הסוכר בדם מומלץ לאכול ארוחת ערב עשירה בפחמימות מורכבות כמו פסטה ולחם. בבוקר יש לצרוך מאכל מתוק (פחמימות פשוטות) כגון עוגה, תה עם סוכר.
- אם מופיעים אחד מהסימנים הבאים: חום 38 מעלות ומעלה, שטפי דם, דימומים בלתי מוסברים, תחושת כללית לא טובה, עייפות וחולשה ניכרת יש לפנות בהקדם לרופא. המטפל. ת.

*במהלך הטיפול תגיעו למעקב שגרתי במרפאה לצורך בדיקות דם ובדיקת רופא. ה.

רפואה שלמה

צוות המטו-אונקולוגית ילדים